

ІНКЛЮЗИВНА ЕКОНОМІКА ЯК БАЛАНС МІЖ ДЕРЖАВОЮ, СУСПІЛЬСТВОМ І БІЗНЕСОМ

О. С. ШИШКЕВИЧ, канд. техн. наук, доц.,
доц. кафедри загальнооекономічних дисциплін

Т. Ю. СОЛОМКО, канд. техн. наук, доц.,
доц. кафедри загальнооекономічних дисциплін

Донбаський інститут техніки та менеджменту Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Юрія Бугая, м. Краматорськ

Історично склалося, що право і економіка розвиваються спільно, намагаючись знайти рішення проблеми істинної соціальної справедливості. Так як люди не однакові за багатьма характеристиками (стать, вік, розумові і фізіологічні можливості, умови життя і побуту), зростання в області справедливості з боку економіки і права мав можливість висловлюватися виключно в одному – в забезпеченні однакового підходу до неоднаковим індивідам. Одним словом, на першому етапі успіх суспільної справедливості полягав у забезпеченні однакового підходу до неоднаковим людям. Більшого неефективна економіка надати не могла. Зрозуміло чому з розвитком економіки і суспільства стає допустимим перехід до найбільш високого етапу економічного і правового рівності – нерівний підхід до нерівних людям.

У сучасному світі головною метою будь-якої держави є пошук ідеального балансу між державою, суспільством і бізнесом. Таким механізмом для держави, на думку авторів, виступає інклюзивна економіка, мета якої полягає в забезпеченні рівного доступу між групами людей до економічної незалежності і безперешкодному взаємодії між різними соціальними верствами населення.

Термін «інклюзія» позначає процес збільшення ступеня участі всіх громадян в соціумі, а також реальне включення людей з обмеженими можливостями в активне громадське життя. На наш погляд, до словосполучення «інклюзивна економіка» можна підібрати кілька синонімів, наприклад, інтернет-економіка, неоекономіки, фінансова економіка, інформаційна економіка. За законами інклюзивної економіки кожна людина повинна мати доступ до життєво важливих потреб для підтримки свого життя (житло, їжа, одяг, освіти). Отже, інклюзивна економіка – це економіка, побудована з урахуванням творчих особливостей кожного працівника. Для розвиненого суспільства інклюзивна організація виробництва може бути досягнута в сфері економіки.

У міру переходу постіндустріальної економіки в креативну, реалізація інклюзивності стає першорядним фактором економічного зростання. Однак, для обліку індивідуальної специфіки кожного індивіда потрібна інша багато-особлива організація роботи, виробництва, економіки і суспільства, освіти і охорони здоров'я, щоденному житті і не щоденною. Слід зазначити, що подібна багато-осібна організація не під силу бюрократичному апарату держави через неможливість визначити і зрозуміти індивідуальні особливості кожної людини.

Ось чому інклюзивність, яка виростає з принципів ринковості, лібералізму і демократії, яка реалізує їх в абсолютному масштабі, стає пріоритетною тенденцією в механізмі економічного підйому і веде до становлення «інклюзивної цивілізації».

У відповідності з закономірностями інклюзивної економіки, кожна людина повинна бути задіяний в процесі трудової діяльності з урахуванням його індивідуальних здібностей. Роботодавці повинні проводити оцінку потенціалу своїх співробітників і якісно використовувати їх можливості. Для максимального результату роботи свого персоналу роботодавцям слід враховувати такі фактори, як професійний розвиток співробітників і забезпечення безпеки їх здоров'я.

Особливістю інклюзивної економіки є економічна стабільність, гнучкість розподілу ресурсів, інвестицій [1, 2]. Сказане свідчить про те, що інклюзивна економіка – економічно доцільна схема ведення бізнесу, включаючи бідних в якості споживачів і покупців з одного боку, з іншого – працівників, виробників і підприємців. З їх участю створюється додана вартість, що взаємовигідно для всіх учасників творчого процесу.

Головною метою інклюзивної економіки є забезпечення рівного доступу до економічної незалежності для людей і прямої взаємодії між різними соціальними групами.

Для компаній інклюзивна економіка складається з двох окремих аспектів. Один з них полягає в інклюзивної політики праці та зайнятості. Наприклад, компанія може прагнути до того, щоб її персонал був неоднорідний, і наймати співробітників, які володіють не занадто широкими можливостями на ринку праці. Інший аспект акцентує увагу на інклюзивну ринку розповсюдження, тобто компанія сприяє розвитку інклюзивності шляхом забезпечення основними потребами тих, хто знаходиться за межею бідності (в основі піраміди).

У підсумку можна сказати, що інклюзивна економіка багатогранна і вимагає особливого підходу, знань і навичок для вирішення її проблем. Аналіз балансу між державою, суспільством і бізнесом дозволяє зробити висновки про наростаючому процесі інклюзивності в економіці через регулювання різних її складових.

Література:

1. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 413» URL: http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=f9c84884-09b4-42ff-9b8a-8924586e9d72&tag=docs_project (дата звернення 18.01.2020)

2. Про внесення змін до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій від 15 травня 2019 р. № 569. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/569-2019-%D0%BF>